

دوره نهم تقنينيه

جلسه ۳۶

صورت مشروح

مذاكرات مجلس

(بدون مذاكرات قبل از دستور)

۲ مهر ماه ۱۳۱۲ - ۳ جمادی الثانيه ۱۳۵۲

شماره مسلسل : ۵۸۰

قیمت اشراك { سالیانه } داخله ۷۵ ریال
تک شماره : دو ریال
خارجیه ۱۰۰ ریال

مطبوعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز يكشنبه ۲ مهر ماه ۱۳۱۲ (۳ جمادی الثانیه ۱۳۵۲)

فهرست مذاکرات

(۱) تصویب صورت مجلس	(۵) شور و تصویب لایحه تعیین تکلیف اجناس دخانیه و روجه ششماهه مؤسسه انحصار
(۲) تقدیم ۵ فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه	(۶) تقدیم و تصویب لایحه اختیارات وزارت عدلیه نسبت به تعیین تکلیف محصلین کلاس قضائی
(۳) شور و تصویب لایحه اجازه تادیه پانصد هزار ریال برای احتیاجات راه آهن و کشتی رانی آذربایجان	(۷) اقتراح شعب ششگانه
(۴) شور و تصویب اجازه استقراض سه میلیون و هفتصد هزار ریال از بانک ملی برای عمارات جدید بانک	(۸) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت قبل از ظهر بر ریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس پنجشنبه ۳۰ شهریور ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

و جنوب الآن حاصل می شود. این عایدات را مطابق ترتیب فعلی و قانون نمی توانیم صرف ساختمان راه آهن بکنیم در صورتیکه البته نظر این است که آنچه از این راه هم حاصل می شود صرف ساختمان بشود با اختصاص که اصل ساختمان هم از اعتبار مخارج بهره برداری از همین قد و شکر برداخته می شود ولی عایداتی که عاید می شود نمی توانیم صرف ساختمان بکنیم این لایحه برای این اجازه است که بتوانیم این را هم داخل بکنیم در حساب ساختمان. لایحه دیگر اجازه این است که اعتباری باشد هزار ریال برای راه شمشک داده شود برای اتمام راه آنجا. این دو لایحه چون فوریت ندارد بعد بحث خواهد شد

۱ - تصویب صورت مجلس

ولیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (خیر) صورت مجلس تصویب شد. عادتاً بایستی دستور را تعقیب کنیم ولی آقای وزیر مالیه از بنده خواستند که بر عایت چند فقره کار فوری که دارند دستور را مؤخر بداریم. آقای وزیر مالیه

۲ - تقدیم ۵ فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه
وزیر عالی (آقای داور) - دو لایحه است که فوریت ندارد و تقدیم میکنم مبرود بکمسیون البته مطرح خواهد شد. و در موقعش مذاکره می شود یکی از این دو لایحه این است که عایداتی که از بهره برداری راه آهن شمال

(مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

مذاکرات مشروح سی و ششمین جلسه از دوره نهم تقنینیه

دائرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

چند اسمی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده

غائبین بی اجازه - آقایان: نازی - اسکندری - امیر ابراهیمی - امیدی - اعظم زکری - اصفهانی - امیر تیمور - طباطبائی - روحی - یونس آقا و عابدی - قوام - شریعت زاده - محمد آخوند جرجانی - چایچی - کورس - ویرآمدکن بی اجازه - آقایان: مرتضی قلی خان یات - حمزه شمس - دکتر انوم - بختیار - ازگانی - مدلل

ولی سه لایحه دیگر است که فوریت دارد یکی راجع به بودجه شش ماهه دخانیات است. یکی هم راجع است باعتبار پانصد هزار ریال که برای راه آهن آذربایجان فرض بدیم. يك فقره دیگر هم راجع به فرضی که دولت مابذل سه میلیون و هفتصد هزار ریال از بانک ملی میکند برای ساختمان بنای بانک ملی که قبل باید از آنکه تمام شده باشد بموجب يك قراردادی بنا را بفروشد به خود بانک و بعداً بانک از عوایدش در ظرف چند سال استهلاک قیمت را بپردازد. این سه لایحه بطوری که عرض کردم فوریت دارد تقاضا میکنم آقایان موافقت بفرمایند (بطوری که قبلاً توافق نظر حاصل شده است) که امروز مطرح شود.

[۳ .. شور و اصول لایحه اجازه تأدیه پانصد هزار ریال برای احتیاجات راه آهن و کشتی رانی آذربایجان]
لایحه دولت:

ساحت محترم مجلس شورای ملی نظر باین که اداره راه آهن و کشتی رانی آذربایجان از لحاظ ضرورت و فوریت تعویض تراور-های خط آهن مزبور محتاج باعتبار يك جای است و بالطبع این گونه مخارج را با عایدات جاری نمیتوان تأمین کرد لذا ماده واحده ذیل برای تأمین و تدارك قرضی جهت کمک بکارهای اساسی راه آهن مزبور تقدیم و تقاضای تصویب می شود.

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می شود که مبلغ پانصد هزار ریال از محل صرفه جویی بودجه کل مملکتی ۱۳۱۲ بطور فرض برای احتیاجات اداره راه آهن و کشتی رانی آذربایجان بپردازد که بعداً اداره مزبور مبلغ مذکور را تا آخر سال ۱۳۱۳ از عایدات خودش پس بدهد. فرضی که بین قبیل وجوه عمومی تعاقب میگردد از طرف اداره راه آهن و کشتی رانی بدایه پرداخت خواهد شد.

رئیس - فوریت لایحه مطرح است. آقای اعتبار

اعتبار - بنده در اصل لایحه عرض دارم.
رئیس - آقایان اینکه بقرورت لایحه عقیده دارند قیام فرمایند (اگر قیام نمودند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است. آقای اعتبار

اعتبار - بنده نظرم این است که يك قانونی پیش از مجلس گذشته برای این که عواید راه آهن آذربایجان

صرف خودش شود و این قانون را بده خاطریم هشتمین را خواستیم سؤال کنم که آن قانون چه سورتی دارد آن مدت تمام شده برای سایر مخارجش چکار می کنند جزه بودجه مملکتی می آید یا نهی آید. این را خواستیم توضیح بفرمایند.

وزیر مالیه - قانونی را که آقا فرمودند بهمان ترتیبیکه که فرمودید برای مخارج خودش است و عوایدش هم صرف خودش می شود مدتش هم نگذشته است ولی اگر نمیرانی پیدا می کند باید آن نمیرانش بشود این است که ما پنجاه هزار تومان قرض میدیم باز بما میدهند.

رئیس - آقای طباطبائی دیبا

طباطبائی دیبا - بی است که احتیاجات راه آهن آذربایجان آبی و فوری است و حالا يك احتیاجاتی دارند که این فرض را می خواهد ولی محل این فرضه ذکر شده است که از صرفه جویی هذوالته سبب و دوازده است. صرفه جویی هم وقتی که سال به آخر میرسد معلوم میشود حالا که سال به آخر نرسیده قبلاً هم که این مبلغ را نمیدانند و معلوم نیست وزارت مالیه از کجا خواهد پرداخت. هنوز سال به آخر نرسیده و صرفه جویی بودجه هم معلوم نیست.

وزیر عالیله - البته وقت نمابنده محترم خیلی اسباب امیدواری است و تصور اینکه وزارت مالیه بدون در نظر گرفتن قبلی يك محلی این را آورده این بد نیست ولی آقا معظمین باشید. صرفه جویی ها را ما از اول سال نزهان ماه اول میدانیم که چقدر صرفه جویی شده. مثلاً فلان خرج که بنا بوده بشود از همان ماه اول سال ننده ماه دوم وسوم هم ننده این مسلم است که در ماه های بعد می تواند از آن محل خرج کنند. فرض بفرمایند فلان وجه که باید داده شود اصلاً داده نمی شود مثلاً در بودجه مملکتی يك قلمی داریم برای مولیر که از مجلس رد شده و شصت و هشت هزار ریال از همین محل هست. در هر حال بدون مطالعه که این لایحه بیا آمده است.

رئیس - آقای دکتر طاهری
دکتر طاهری - موافقم
جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - بخانی نیست. آقایانیکه موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد.
(در این موقع اخذ و شماره آراء شده صد و يك ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عدم حاضر در موقع اعلام رأی صد و هشت با اکثریت صد و يك رأی تصویب شد. ۱۶
[۴ .. شور و اصول لایحه اجازه استقرار سه میلیون و هفتصد هزار ریال از بانک ملی]

رئیس - لایحه دیگر برای عمارت جدید بانک مزبور لایحه دولت:

ساحت محترم مجلس شورای ملی نظر باین که در نتیجه ساختمان اعلام الدوله و وسعت خیابان مذکور قسمتی از این بانک ملی خراب و جزء خیابان گردیده است و قسمت باقی مانده چنانچه کجایش اطاق ها وجه از جهت طرز و اسلوب ساختمان احتیاجات بانک ملی را کاملاً تأمین نمی نماید لهذا در نظر گرفته شده است عمارت جدیدی که از هر جهت جامع شرایط منظره و متناسب با اهمیت این مؤسسه ملی باشد احداث گردد. چون مطابق بر آوردی که بعمل آمده است مخارج ساختمان بنای مذکور تقریباً تا حدود سه میلیون و هفتصد هزار ریال بالغ خواهد شد دولت برای مساعدت با بانک موافقت نموده است که عمارت مذکور را بخرج خود ساخته و بانک بفروشد بطوری که بانک قیمت آن را تدریجاً از عایدات خود مطابق ترتیبی که بین دولت و بانک مقرر خواهد شد تأدیه نماید برای انجام این منظور مواد ذیل را پیشنهاد و تصویب آن را تقاضا می نماید:

۱ - وزارت مالیه مجاز است تا حدود مبلغ سه میلیون و هفتصد هزار ریال برای مدت پنجسال باقیع سه در صد از بانک استقراض و مخارج عمارت جدید بانک ملی را مطابق تقه ای که قبلاً با نظارت نمایندگان دولت تهیه شده از وجه استقراضی بپردازد.
۲ - دولت مجاز است عمارت جدید را احداث را چه بعد از انما موجه قبل از آن بانک ملی به قیمتی که اصلاً و فرعاً تمام شده بفروشد و قراری برای استهلاک این قیمت از عایدات بانک بدهد.
۳ - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است.

رئیس - فوریت مطرح است. (بخانی نیست) موافقت با فوریت قیام فرمایند (اگر قیام نمودند) تصویب شد. مذاکره در کلیات است. آقای طباطبائی دیبا.

طباطبائی دیبا - این لایحه که قبلاً در فراکسیون مطرح بود بنده يك نظریاتی داشتم و در آنجا عرض کردم آقای وزیر مالیه هم جوابی فرمودند ولی می خواهم آن مطلب را در مجلس هم عرض بفرمایم اگر جوابی که حقیقتاً متع باشد فرمودند که البته بنده هم موافقم. بنده عرض کردم امروز احتیاجی که بانک ملی برای تأسیس يك همچو عمارتی دارد البته صحیح و به موقع است و باید این ساختمان هم بشود ولی احتیاج ندارد که دولت برای مخارج این ساختمان يك فرضی بکند از بانک ملی وجه هم متاع این ساختمان را بدهد و بانک هم مجبور باشد این ساختمان را از دولت بخرد فرمودند که فعلاً بانک ملی يك سرمایه دارد معین و معلوم و از آن نمی تواند تجاوز کند از این جهت دولت مجبور است استقراض کند

- اسامی رأی دهندگان - آقایان: درویشی - کفائی - کزرونی - دکتر محمدان - قزلباش - ایزدی - انور - خرونی - یاسینی - عراقی - میرزائی - ناصری - دکتر شیخ - کاشف - اعتبار - دکتر سنک - مسعود تاجی - حاج تنی آغا و باب زاده انصاری - میرزا موسی خان سرآت - دبستانی - هدایت - نوابزوری - لکنشاهزاده - امامی - رهبری - شیرازی - هراز - دکتر ملکزاده بود سرتیپ - منصف - دکتر حبیبله - حاج محمد رضا بهبانی - مصدق جهانشاهی - حاج غلامحسین ملک - لاریجانی - احمد میرزا محمدخان وکیل - مخبر فرزند - دهستانی - ملک مدنی - فهیمی - هزار جریبی - مقدم - بنکدار - فتوحی - جدیری - نعلاسلامی - توپخت - مسعودی خراسانی - ارگانی - طباطبائی دیبا - میرزا حسن - قوام - رفیقا - افشار - طهرانی - طهرانیجی - دکتر طاهری - دکتر بهرامی - مصمم سنک - مددل - اعظم زنگنه - محسن آقا مهدوی - حاجی خان - لیتوایی - فرخی حبیبی - حمزه تاشی - ملک زاده آملی - محیط - صاحبانی شیخ الاسلامی - نیک پور - دکتر انشاهی - روحی - مؤید احمدی شاهرودی - بهبانی - دکتر امیر اعظم - شریفی - دادور - حسنعلی میرزا دولتشاهی - دکتر سیدی - حاج میرزا حسین خان فاطمی - لندی - بهراب خان ساکینیان - دبیر سهرابی - میرزا علی خان وکیل - صفاری - یارسان - تربیت - مطوحی - دکتر قول ابلاغ بختیار - بنامی - مؤید قوامی - خواجوری - معنی - یات - مزدجی - علوی - سیزواری.

و بعد این را به بانک ملی بفرستد. بنده هم تصدیق دارم که امروز بانک ملی نمی تواند از سرمایه خودش این کار را بکند ولی بعد از پنجسال این ساختمان را از کدام محل از دولت خواهد خرید؟ از همان محلی که بعد از پنجسال دیگر این قرض را بدولت می بردارد (نه این که از سرمایه بدهد) از همان محل همین مبلغ را امروز قرض کند و بعد مندرجاً از عایدات خودش استهلاک آن آید کند. هیچ جهت ندارد که دولت قرضی بدهد بعد یک حسابی باز شود و بعد این را دولت بفرشد. این ها اساساً منطقی نیست. مثل این است که یک کسی یک قرضی بدهد و بعد مجبور شود آن بانی که ساخته شده در عوض قبول کند. خوب. شاید بانک ملی این بنا را بخرد با اصلاً صلاح نباشد یا صاحبان سهام راضی نشوند و این ساختمان را نخواهند. ممکن است دولت حالا که قرضی میدهد مال و ملک دولت باشد. یک وقتی بانک بگوید که من این ملک دولت را اجازه میکنم اجازه بندی کنید من اجازه میدهم. حالا مطابق این لایحه دولت مجبور است این را بفرشد و بانک هم مجبور است بعد از پنجسال بخرد این منطقی نیست این است که خواستم آقای وزیر مالیه توضیح کاملی در این باب بدهند.

ولیر حالیه - بنده تصور میکنم در مورد ذوق خیلی مشکل است که انسان بخواهد یک دلایل خیلی فطنی مطابق ذوق و سلیقه خودش بیاورد و حتماً بگوید ذوق و سلیقه طرف صحیح نیست اما امور منطقی این طرز نظر میرسد که چون از روی اصولی است که محل توافق همه است آنوقت اختلاف زیاد نباید پیدا شود وقتی که طرف دید یک امری روشن نیست از برای طرفی که با او کار میکند وقتی که توضیح داد آنوقت منطقی طرف متقاعد می شود. حالا هم عجب این است که این امر بنظر آقای هیچ منطقی نیست در صورتیکه بنظر بنده فوق العاده منطقی است (صحیح است) حالا بنده توضیح میدهم. آقا میفرمائید دولت چرا می آید برای بانک ساختمان میکند و بعد به بانک میفرشد خوب بانک خودش باید قرض کند و از همان محلی که بعد از دولت بخرد از همان حالا قرض کند و این کار را بکند. اولاً آن محل کدام است بانک امروز یک ساختمانی دارد دولت که پشتیبان

پس وقتی که این کار نشد باید از مناقش بکند و عجلاناً دارای همچو استطلاعات نیست که بیاید همچو کاری بکند ولی در آتیه با اقدامات و دقت هائی که در کار میشود امیدوارم با این ترتیبی که خود بانک در نظر گرفته بشود از منافع سالانه اش هر ساله مبلغی بدهد تا استهلاک شود و این کار عملی گردد بالاخره چرا ما از بانک قرض می کنیم؟ این خیلی روشن است برای اینکه اگر ما بیاییم و از محل دیگری بدهیم باید آن محل در بودجه منظور شود یعنی از عایدات عمومی بانک محلی را تخصیص بدهیم برای یک ساختمانی که میخواهیم بکنیم از بودجه امسال هم که گذشت ساختمان هم الآن باید بشود دلیلی هم ندارد که در بودجه سال بعد بگذاریم و تصور میکنم همانطوری که در کمیسیون هم قبلاً صحبت شده و اکثریت قریب بانفاز آقایان موافق بودند حالا هم موافق باشند و توضیحاتی هم که بنده دادم آقا را قانع کرده باشد

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایانیکه ورود در مواد را موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول :

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است تا حدود مبلغ سه میلیون و هفتصد هزار ریال برای مدت پنجسال بانفع سه در صد از بانک ملی استقراض و مخارج عمارت جدید بانک ملی را مطابق تقشهای که قبلاً بانظارت نمایندگان دولت تهیه شده از وجه استقراضی بپردازد.

رئیس - آقای فقیهی

فقیهی - بنده با تصدیق فرمایشات آقای وزیر مالیه گمان میکنم قدری هم در بیانات آقای دیا سوء تفاهم شده بموجب این لایحه یک مبلغی وزارت مالیه باید از بانک قرض کند و بمصرف بنا برساند و بعد استهلاکاً بانک پس بگیرد البته بانک را باید یک مؤسسه سهامی مستقلی بشناسیم نه یک اداره دولتی مؤسسه مستقل سهامی البته

برای قرض کردن یا قرض دادن با معاملات باید هیئت مدیره و مجمع عمومی بنشینند مذاکراتی میکنند و تصویب میکنند بانک هم اولاً باید همین کار را بکند اگر بخواهد خرجی بکند و بنائی بسازد این را باید در هیئت مدیره مذاکره کند و تصویب کند اگر میخواهیم بگوئیم که بانک اگر امروز میخواهد در این راه اقدام کند سرمایه موجودش شاید کافی باشد که یک همچو خرجی را عهده دار بشود دولت میخواهد کمک بکند یعنی بمباره آخری اینطور میشود که میخواهد از خزانه و وجوه دولتی اجازه داده شود که این خرج را بکنند بعد مستهلاک کند این لازم نیست زیرا اگر مقصود این است که از پول موجودی خودش و سرمایه خودش اعم از پولهای دولتی یا پولهای اشخاص متفرقه داده شود که محتاج به این اجازه نبود و خودش این کار را میکرد پس اجازه از مجلس مقصود این است که از وجوه دولتی داده شود در اینصورت اگر بانک حقیقه مطابق آن ترتیب قانونی و اساسنامه و هیئت مدیره اش حاضر شده است و لازم دانسته است یک همچو بنائی میکند و تصمیم گرفته اند از دولت حالا میخواهند قرض بکنند یعنی میخواهد قرض کند بجای اینکه بگوئیم وزارت مالیه از بانک قرض بکند و بعد بدهد بگوئیم وزارت مالیه مجاز است از وجوه دولتی به بانک قرض بدهد تا مبلغ سیصد و هفتاد هزار تومان و در یک مدت معینی با یک شرایطی این قرض را پس بگیرد با این ترتیب بنده گمان میکنم هم بهتر استقلال بانک و شرایط اساسی آن منظور شده باشد و هم برای دادن این مساعدت دولت اجازه از مجلس گرفته باشد بعد هم باید قراردادی که میدهند بانک مستهلاک میکند اگر چه در اینصورت هم بنده خیلی عیب نمی بینم اما صورت اساسی بانک با این ترتیبی که عرض کردم بهتر ملحوظ میشود تا اینکه وزارت مالیه از خود بانک قرض بگیرد در صورتیکه میفرمایند بانک وجه کافی ندارد و مجدداً این را به بانک قرض بدهد بعد این بنا را بسازد و به بانک بفرشد و وجه آن را در یک مدتی استهلاک کند حالا این دو مرحله اول را نمیخواهد دولت اجازه داشته باشد که به بانک قرض بدهد یعنی اجازه بدهد

بانک از وجوه دولتی باین مصرف برساند بعد در يك مدت معینی با يك شرایط معینی از عواید معینی آنچه را مستهلك كند بنده گمان میکنم با این ترتیب رعایت استقلال بانک بیشتر میشود

وزیر مالیه - بنده ناچارم باز يك توضیحی بدهم برای اینکه می بینم مطلب آنطوری که باید از برای آفتابان روشن نشده. اولاً اینکه فرمودید مطابق ترتیب چون بانک يك شرکت سهامی است باید هیئت مدیره اش بنشیند و تصمیمی بگیرد که يك ساختمان بکند و اینها را تصویب بکند و يك هم چو تصمیمی بگیرد و خرج را پیش بینی کند اینها تماماً شده بانک آمده است و نقشه تهیه کرده است و هیئت مدیره در نظر گرفته است و هیئت نظار رسیدگی کرده اند و جرح و تعدیل کرده اند و يك مبلغی را در نظر گرفته اند که این مبلغ از برای ساختمان بانک خرج شود اما اینکه میفرمایند بانک باید فرض کند این از نقطه نظر ترتیب خوب نیست صحیح نیست حالا بنده عرض میکنم چرا ولی قبل از آنکه این نکته را عرض کنم بنده لازم است درست به آفتابان اینجا را عرض کنم که بانک هم پول دارد هم اعتبار دارد و هیچ قسم هم از نقطه نظر این نیست که این مبلغ مختصر ناچیز را ندارد خیر این از نقطه نظر ترتیب و حساب است. اگر بانک

که باید سرمایه خودش را همیشه در جریان بگذارد بیاید و از سرمایه برداشته شده بخودش يك همچو مبلغی را بصورت غیر متقول دریاورد از نقطه نظر کار تجاری غلط است (صحیح است) اگر آمدیم گفتیم خوب حالا از دولت فرض بکنند بیلان بانک چه جور نشان خواهد داد آقا شما باید در جزء موجودی سرمایه بانک را بنویسید فلانقدر در مقابل بنویسید فرض سه میلیون و هفتصد هزار ریال این بیلان را شما در همان سال اول خراب میکنید برای اینکه معلوم میشود این بانک که این قدر سرمایه دارد اینقدر هم فرض دارد در صورتیکه عرض کردم بانک مثل يك تاجر خیلی دقیقی باید عمل کند حالا هم همین کار را میکند مثل يك آدم خیلی صرفه جویی باید عمل کند در

این عمل هم همین قصد را دارد که میآید با يك کسی که پولی دارد فرار میکند که شما از برای من ساختمان بکنید من در فاصله پنجسال شش سال هفت سال از منافع خودم بتدریج میدهم پس بنا بر این در هر سال بانک يك مبلغ پنجاه هزار شصت هزار هفتاد هزار تومانی میدهد مطابق ترتیبی که با وزارت مالیه قرار میدهد باین ترتیب برای خودش يك ساختمانی درست میکند نه اینکه يك مرهه بیاید سیصد و هفتاد هزار تومان را بردارد در يكسال جزو فروش خودش حساب کند و خرج بکند ما از برای اینکه کمک کرده باشیم به بانک این ترتیبی را که در نظر گرفته ایم بهتر است که هم بانک ساختمان خودش را میکند و هم اینکه از منافعش پول این داده میشود و جزو فروشش اگر بشود ترتیب خوبی نیست این بود که آمدیم این کار را کردیم و بنده تصور میکنم بهترین فرمولی که میشود پیدا کرد همین ترتیب است (و قبل از بنده هم پیدا کرده اند نمیخواهم عرض کنم که از فرمول خودم دفاع میکنم خیر از يك فرمول صحیحی دارم دفاع میکنم) که با يك اقساطی بانک دارای يك خانه و محل حسابی که لازم است بشود بدون اینکه بکمر به يك خرج زیادی برای خودش ایجاد کرده باشد.

رئیس - آفتابانیکه با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند.

(اكثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود. ماده دوم - دولت مجاز است عمارت جدیدالاحداث را چه بعد از انعام و چه قبل از آن بیانك ملی بقیمتی که اصلاً و فرعاً تمام شده بفروشد و فراری برای استهلاك این قیمت از عایدات بانک بدهد.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - در این ماده دوم بقیده بنده يك اصلاح عبارتی لازم دارد برای اینکه اینجا نوشته شده است که عمارت را بقیمتی که تمام شده قبلاً یا بعداً بفروشد در صورتی

برای زمین دو کروم سهام پیدا میکند این اهمیتی ندارد اگر باشد بخزند و سهام اگر بنا شد تقسیم بشود بهمان قیمت تقسیم می شود و اگر هم فرضاً نند که نشود بنده تقدیس میکنم این فکر شما را که باید تشویق کرد فکر شما را که آن اراضی مجانی واگذار بشود به بانک و اگر يك صاحبان سهامی هم در بانک شرکت کردند خوب است آن اراضی به آنها واگذار شود مجانی و موفق شوند برای اینکه واقفاً مردم وارد اینطور کارها و اینطور شرکتهای بشوند بنده مقصودم این بود.

وزیر مالیه - بنده با خیلی وحشت این کلمه آخر فرمایش آقا را گوش کردم! کجا بنده این نظر را داشتم و کجا این را عرض کردم که برای تشویق مردم باید مالیه دولت را داد ب مردم! کجا بنده همچو نظری را اظهار کردم و گفتم که از برای تشویق تاجر با مردم باید عایدات عمومی را پیش کش کرد! عایدات عمومی از يك عده گرفته می شود بعد يك عده دیگر محضاً له داده شود! برای چه! بانک يك مؤسسه است تجاری و دولت يك سرمایه داده است و پشتیبانش هم هست پشت سرش هم ایستاده هم مراقبت میکند و هم حفاظت میکند ولی حساب حساب است صندوقها باید جدا باشد (صحیح است) ولی بنده چیزی را که از مجلس تقاضا کرده بودم لایحه دولت بود و صحبتی در آن قسمت نبود.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده يك سؤالی دارم در اینجا در این ماده اینطور نظرم آمد که نوشته بود بعد از این که دولت ساخت به بانک بفروشد اصلاً و فرعاً. مراد از این استهلاك اصلاً و فرعاً را فهمیدم که مراد فرعی است که دولت فعلاً که فرض میکند میدهد باید از آنکه دولت مطابق این قیمت فروخت میخواهد از بانک هم بعد فرغ بگیرد تا استهلاك بشود.

وزیر مالیه - اولاً اجازه بفرمایید عرض کنم که در ضمن قراریکه با بانک می بینم روشن میکنم این مسئله را و البته دولت نظری ندارد و البته با آن قیمتی خواهد فروخت که برایش تمام شده است آنچه که از برای مانع می شود

که اگر تمام شده باشد دیگر قبلاً نیست و اگر قبلاً باشد که هنوز تمام نشده پس این عبارت بنظر بنده يك تناقضی دارد که باید اصلاح شود. اینجا نوشته است: دولت مجاز است عمارت جدیدالاحداث را چه بعد از انعام و چه قبل از آن بیانك ملی بقیمتی که اصلاً و فرعاً تمام شده بفروشد اگر بقیمتی تمام شده است دیگر قبلاً نمیشود و این در وقتی است که عمارت تمام شده دولت بفروشد این است که بقیده بنده يك اصلاحی میخواهد با قبلاً را باید بردارد و بنویسند به بقیمتی که تمام شده یا اینکه بنویسند بقیمتی که تمام شده یا بشود.

وزیر مالیه - این اشکالی ندارد برای اینکه شروع میکنند ساختمان را و قبلاً هم ممکن است بفروشد حتی با شرط اینکه از فلان میزان اگر تجاوز کرد یا با رسیدگی بیلان حساب این مبلغ هم اضافه کنند پس ممکن است. اما این کلمه که میفرمایند تمام شده یا بشود جای آن ممکن است (می شود) گذاشت تا آن شبهه آقا رفع بشود.

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - بنده در لایحه پیشنهادی آقای وزیر مالیه که در فراکسیون اظهار کردند حقیقتاً خیلی متشکر و امیدوار شدم که اصل آن وضعیت متنی دولت و وزارت مالیه يك اندازه تغییر میکند و روی يك مسائل عملی میرود چون اسم بانک را میگذاریم شرکت سهامی و شرکت سهامی هم هست گرچه حالا شاید مردم در بانک سهامی نداشته باشند یا داشته باشند بنده درست اطلاع ندارم ولی البته اگر داشته باشند هم خیلی قلیل ولی دولت که بانک سهامی اسم گذارده است برای این است که زمین را خودی حاضر کند که بعد بانک به مردم واگذار شود و مردم در بانک عامل شوند چون این نظر هست در لایحه دولت اینطور بود که زمین و اراضی واگذار می شود به بانک بعد بعضی صحبتها شد و مذاکراتی کردند آقایان که بالاخره آن را آقای وزیر مالیه پس گرفتند یعنی مسکوت گذاشتند بنده مقصودم این است که تقاضا کنم آن را جزء کند چه ضرر دارد بر فرض اینکه اولاً سهام قیمتش بالا برود بر فرض هشتصد هزار تومان سهام داده است

پکیش هم فرعی است که خود دولت داده است این مانی ندارد ولی در حال ددقراری که میگذاریم با بانک این مطلب روشن می شود

بعضی از نمایندگان - کافی است مذاکرات

رئیس - آقای فرشی هم يك سؤال کوچکی دارند. آخرین شخص هستند

فرشی - عرض کنم ماده سوم که در خارج مذاکره شد آقای وزیر مالیه آنجا مسکوت گذاشتند بنده متقدم که به ضرر بانک تمام می شود بملت این که باین ترتیب قیمت ساختمان را بطور استهلاکی بانک تأدییه میکند ولی قیمت عرصه را نمی بردازد و این يك ملکي است که عرصه مال دیگری است و اعیان مال دیگری و بالمآل ضرر بانک است بنده مقصود این بود که همان ترتیبی که در نظر گرفته شده بود می توانست دولت عرصه را مجاناً بدهد حالا آقایان اشکال کردند باین قسمت که قیمت عرصه را هم بانک ندییه کند این هم خیلی خوب بود و بانک دارای يك بنائی باشد که عرصه و اعیان مال خودش بود نه این که يك بنائی باشد اعیانی مال بانک باشد و عرصه مال دیگری این بالاخره ضرر بانک تمام می شود.

وزیر مالیه - بنده هیچ اشکالی در این قسمت نمی بینم ممکن است اعیانی مال غیر منقولی مال يك شخصی باشد و عرصه مال دیگری اینجا هم هم بطور ساختمان و اعیانی مال بانک باشد و عرصه مال دولت منتهی يك حق الارضی هم دولت میگیرد و بدهم اگر خواست آنرا بقیمت میفروشد و یا این که يك وقتی اگر خواست آنرا به بانک بجزئی بدهد که آنرا بنده گمان نمیکنم و اگر بانک خواست

حساب را يك نواخت بکنند علت ندارد که بکسب را بفروشیم و يك قسمت را مجانی بدهیم و ضرورتی هم ندارد که بخرد ممکن است حق الارضی بگیرد چنانچه الان هم يك بنا هائی هست که اجاره میدهند.

رئیس - آقایان بکه با ماده دوم موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است رئیس - اشکالی ندارد. آقایان بکه با ماده سوم موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات ثانی است (نمایندگان - مخالفی نیست) موافقین ورقه سفید خواهند داد. (اخذ و شماره آراء بعمل آمده بود و هشت ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۱۰۴ نفر با اکثریت ۹۸ رأی تصویب شد

[۵ .. شور و تصویب لایحه تعیین تکلیف اجناس دخانیه و بودجه شش ماهه مؤسسه انحصار]

رئیس - سومین لایحه آقای وزیر مالیه مطرح است: لایحه دولت

ساحت محترم مجلس شورای ملی چون مقدمات اجرای قانون مصوب ۱۹ آبان ۱۳۱۱ در امر انحصار و مباشرت مستقیم خرید و فروش توتون سیگار فراهم نشده و انجام منظور محتاج بمطالعات بیشتر

- اسامی رأی دهندگان - آقایان: کازرونی - محیط - فهیمی - دکتر ضیاء - میرزا موسی خان سرآت - حمزه تش - شیرازی لیفوانی - میرزائی - مؤید احمدی - سرآت اصفهانی - دکتر انبان - شریعت زاده - سهرابخان ساکینان - شاهرودی - بیات ماکو میرزا محمدخان وکیل - مؤید قوامی - شاهي - حاج محمد رضا بهائی - منصف - اسدی - دهستانی - هزارجریبی - هدایت - انور - بیات - نجیر فرزند حاج بلاغ - بنمک - یور سوتیب - بهبهانی - ایزدی - زاب زدی - سید کاظم زدی - خواجری - دکتر قول ایغ - حاج میرزا حسین خان قطبی نریش - کاشف - دکتر طاهری - حاج تقی آقا وهاب زاده - ملک زاده آملی - دیر بهرامی - اعظم رنگه - افتخار - دکتر ادهم - جبری - ارکانی - نوبخت - بنکدار - مصدق جهانشاهی - محمد ضیعی - دبستانی - مزدهی - دکتر بهرامی - طباطبائی دیا - حسن خان فراگوزلو انقی - میرزا یونس - ناصری - نیک یور - علوی - مدلل - مصمم سنگ - اقبال - نفاة الاسلامی - طالبخان - دکتر سنگ - بختیار طهرانی - سلطانی شیخ الاسلامی - احمد - کفائی - فرشی - اعجاز - ملک مدنی - رهنما - لاریجانی - مقدم - دکتر شیخ - قوسی دربانی - عراقی - دکتر امیر اعلم - دکتر استقام - مسودی خرامانی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - میرزا علیخان وکیل - رهبری امامی - دکتر سیمین - فروزی - جنتی - سعاری - کازرونیان - دادور - علوی سبزواری - پارسا

و عمیق تری است ناچار برای تعیین تکلیف مؤسسه دخانیات که در بودجه آن ضمن بودجه مملکتی ششماهه منظور و تصویب شده و نظر بلزوم اصلاح قسمتی از ماده واحده ۱۹ آبان ۱۳۱۱ و همچنین از لحاظ تعیین تکلیف مرتکبین قاچاق اجناس دخانیه و وصول جرائم مقرر ماده واحده ذیل بقید فوریت برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی میشود:

ماده واحده

۱ - دولت مجاز است تا آخر سال ۱۳۱۲ با اخذ حقوق مقرر در قانون ۱۹ آبان ۱۳۱۱ تجارت توتون سیگار و تهیه سیگار را در حدود مقررات مربوطه بتجارت واگذار نماید.

۲ - تعقیب مرتکبین قاچاق اجناس دخانیه و وصول جرائم مقرر مشمول مواد ۵ - ۶ - ۷ - ۹ قانون اصلاح قانون انحصار دولتی بزبان مصوب ۴ مرداد ۱۳۱۱ خواهد بود.

۳ - وزارت مالیه مجاز است بودجه ششماهه ثانی هذه السنه مؤسسه دخانیات را در حدود مبلغ ۱۸۵۰۰۰۰ ریال از اعتبار صرفه جوئیهای بودجه ۱۳۱۲ وزارت مالیه و بودجه ششماهه اول انحصار دخانیات و ذخیره موجود آن تأمین و بر طبق بودجه تفصیلی که بتصویب کمیسیون بودجه خواهد رسید پرداخت نماید.

رئیس - فوریت مطرح است. اشکالی نیست؟ (گفته شد - خیر) آقایانی که با فوریت لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس تصویب شد. ماده واحده مطرح است آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده میخواستم يك اطلاعاتی که راجع بوضعیت توتون دارم بمرس وزارت مالیه برسانم. علت اینکه در قانون اخبر دخانیات ذکر شد که خود دولت متصدی باشد بطور اجمال میخواهم بکمطلبی را بفرشان برسانم که در موقع عمل البته با توجهی که باصلاح امور دارند اینقسمت را هم در نظر بگیرند و بطوریکه ممکن است اصلاح کنند زراعت توتون برای اینکه در قسمتهای ما زیاد است

يك اطلاعاتی بنده دارم که عرض می کنم. مطابق اطلاع در این دوساله اخیر بواسطه رفتاری که خریداران و تاجر با زارعین میکنند بکمقدار زیادی محصول توتون نکس پیدا کرده و اگر احصائیه محصول سنوات سابق و اخیر را بخوانید این عرض بنده کاملاً بر حضرتعالی روشن میشود و علتش هم این است که تاجر خریدار توتون يك اشخاص معینی هستند و زارعین هم بواسطه نداشتن سرمایه و احتیاج بفروش محصول تحت تأثیرات آنها واقع میشوند و بهر قیمتی که آنها قیمت معین کنند میفروشند و چیزی عاید آنها نمیشود و این هم مسلم است که از قیمت سابق کمتر خریداری می کنند و برای زارع صرف نمیکند و این نکس پیدا میشود با اینکه اجرت کار و زحمت نسبت بسابق کرافتر شده است و طبعاً باید محصول آنها قیمتش بیشتر باشد ولی در نتیجه این قانون انحصار و جریانات اخیر این طور پیش آمد کرده است که زارعین استفاده نمیکنند و یکی از عواملی که بالاخره باید حمایت شود بمقیده بنده توتون است و در این قضیه در قسمت قانون انحصار باید يك توجهی کنند که نسبت بزراع و تهیه کنند این محصول بی اعتدالی نشده باشد و دوسیه مفصلی هم دارد این قضیه در اداره دخانیات وزارت مالیه که اگر يك وقتی مجال داشته باشید مطالعه فرمائید معلوم میشود که از نقاط مختلف شکایت شده است و یکی از علل اساسی هم که بیشتر زارع تحت تأثیر واقع میشود برای فروش این است که مأمورین انحصار مفید میکنند که در مدت معینی باید این محصول را بیاورند در نزدیکترین انباری که اداره دخانیات معین میکند تحویل بدهند و در يك مدت معینی هم بفروشند اگر نفروختند باید گرابه انبار بدهند و يك عوارض سنگین هم بآنها تحمیل میشود اولاً در آن موقع معین وسائل برای آنها فراهم نیست و اغلب در نقاط کوهستانی محصول تهیه میشود و نمیتوانند بیاورند در همان قسمتی که خود حضرتعالی در توبه سرکان تشریف داشتید در خرم رود یکی از بلوکی است که محصول توتون زیاد دارد در همان محل نکس زیادی در محصول توتون پیدا شده است و شکایات زیادی هم شده است و در همان موقع هم

که قانون انحصار میگذشت عرض کردم و پیش بینی کردم که حالا که انحصار هست خود دولت انحصار کند که هم مراعات زارع را کرده باشد و هم مراعات تجار را و بالاخره این مالیات را از مصرف گرفته میگیرند و مصرف کننده این مالیات را میدهد باید طوری باشد که در نتیجه آن دست اول هم استفاده خودش را بکند و بالاخره آن زارعی که تهیه کننده این محصول است برایش صرف کنند این نظری است که میخواستم بعرضشان برسانم و یکی هم موضوع همان عوارض است که زارع در ابار باید بدهد که طوری باشد که اگر تاجر هم خریداری نکند زارع بتواند این محصول را در ماه سه ماه در ابار گذاشته و مجبور نباشد بواسطه سنگینی عوارض کرایه و ابار خاری این را بفروشد و بالاخره تجار خریدار هم بکند معنی هستند که هر طور دلشان بخواهد قیمت میگذارند و خواهند خرید و بالتبع برای زارع صرف نمیکند. يك موضوع دیگر هم که در این قسمت موادی است که راجع به قاچاق تطبیق شده است با قانون انحصار تریاک بنده اصولاً موافقم که نباید قاچاق کنند و باید هر کسی که قاچاق کرد تحت تعقیب واقع شود ولی موافقی که این لایحه بوده باز برای تذکر عرض میکنم که در عمل ممکن است خود حضرت عالی دقت فرمائید که توتون با تریاک اصلاً طرف تشبیه نیست برای اینکه توتون يك چیزی است که کمتر قابل قاچاق است برای اینکه حجمش زیاد است ممکن است تریاک را بر دارد و يك تریبی قاچاق میکند ولی توتون طوری نیست حجمش که قابل قاچاق باشد و صرف نمیکند و طوری نیست که قاچاقچی بتواند استفاده کند حالا تطبیق کردن این قانون با قانون قاچاق تریاک ممکن است در عمل تولید اشکالاتی برای زارع و اشخاصیکه تهیه محصول میکنند بدست مأمورین فراهم شود حالا اگر در نظامنامه يك دقتهایی بشود که بی اعتدالی نشود خیلی خوب است برای اینکه تریاک بعقیده بنده با توتون طرف تشبیه نیست و چون بنده بحسن نیت حضرت عالی اعتماد دارم و میدانم قانونی که میگردد اجرای آنرا کاملاً در نظر دارید خواستم بطور تذکر این قسمت را عرض کرده باشم

بگذاریم که بکار خودش مشغول باشد اینها البته يك قدری مطالعه میخواهد و خیلی منشرم از این تذکرات که دادید و امیدوار هستم که در عمل هر کدام اینها پیش بیاید دقت شود و جلویش را بگیریم

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - عرض کنم بنده با این لایحه در دو قسمت اولش که البته کاملاً موافق هستم و قابل بحث نیست بدلت اینکه بودجه برای شش ماه بود و باید برای يك سال باشد بنده فقط در قسمت قاچاق خواستم تذکری به آقای وزیر مالیه عرض کنم چون ایشان در عدلیه تشریف داشتند و بقدری اوقاتشان غرق بود در قسمت تهیه لوایح و اجرای قوانین که حقیقتاً تمپرداختند یعنی نمیرسیدند که يك قدری خارج را ملاحظه کنند این است که بنده خواستم راجع بپناهورین مالیه و مأمورین کشف این کارها در دهات و بلوکلان و تحصیلدارها و اینها اولاً عرض کنم این قانون انحصار تا ۱۳۱۲ با آخر میرسد مطابق قانونی که گذشته از ۱۳۱۲ بعد باید خود دولت کاملاً بمعنای حقیقی انحصار دخانیات را اداره کند پس با آخر دوازده چقدر داریم شش ماه يك قانون باین سختی برای ششماه بعقیده بنده يك جهانه بدست مأمورین میدهد و اسباب زحمت مردم میشوند و همینطور که آقای ملک مدنی گفتند و البته خاطر مبارک سابقه دارد تنها کو و توتون غیر از تریاک است تریاک را فلان آدم میتواند يك من يك چارک پنج سیر قاچاق کند اما تنها کو منش دو هزار می ارزد با خیلی عالی باشد چهار تومان پنج تومان قاچاق تنها کو کمتر دیده شده رجوع فرمائید با اداره دخانیات شاید در تمام این مدت ده ققره بیست ققره پیدا نشده لکن حالا فرض فرمائید پیدا شد در این ششماه که تا آخر این قانون هست اینجا ملاحظه فرمائید آن حبس ها آن توقیف ها حق استیناف و تمیز ندارد آنکسی که فرار توقیفش صادر میشود در قانون انحصار تریاک اینطور است مخصوصاً در

ماده پنج که اینجا آن ماده را هم مخصوصاً در نظر گرفته اید ملاحظه فرموده اید که توقیف میکنند و او حق استیناف و تمیز هم از این توقیف ندارد حالا فلان مأمور در فلان ده با فلان رعیت طرف بشود برای پنج من تنها کو آنوقت این را بگیرد حبس کند تا آن بیچاره کجا عدلیه پیدا کند و عریضه بدهد آنگاه بعد از پرداخت جریمه بنظر بنده این خیلی سخت است و برای ششماه هم قابل نیست این است که بعقیده بنده خوب است يك نظری فرمائید که لا اقل يك تخفیفی داده شود و الا این خیلی سخت است و اسباب زحمت خواهد شد.

وزیر مالیه - تذکر این است که تا بحال يك کارهایی میکرده اند ولی بهتر است این را برای آینه در نظر بگیرند برای تذکر نسبت به مطالب این يك تعبیری است ولی يك کسی تذکر بدهد که يك ماده را اصلاح حذف کنید این يك قدری از حدود عادی خارج است بنده تصور میکنم همانطور که فرمودند چون قاچاق تنها کو و توتون بآندرجه که قاچاق تریاک سهل است و دردسرس اشخاص است سهل نیست و اینقدرها زیاد پیدا نخواهد شد و بنده قول واطمینانی که میتوانم بدهم این است که در عمل قدری رعایت بکنند که این ترتیبات پیش نیاید ولیکن بهم زدن يك ترتیبی برای اینکه الان اینها را تعقیب میکنند اصل مطلب يك قدری روشن نیست که میشود عمل کرد یا خیر بنا بر این بنده تمنی میکنم آقایان هم موافقت فرمائید باین ترتیبی که الان پیشنهاد شده است مسام است ما هم سعی میکنیم در عمل يك کارهای دیگری نشود و اگر واقعاً يك شکل تا مناسبی دارد خلاصه آنکه از او سوء استفاده نتوانند بکنند و اسباب زحمت مردم هم نشوند این چیزی نیست و از نقطه نظر عایدات دولت هم اهمیت ندارد البته بيك شکلی در میان داریم که رعایت نظر آقایان شده باشد ولی عجلاناً این ماده را دستش نزنید.

جمعی از نمایندگان - کافی است مذاکرات.

رئیس - آقایانیکه با ماده واحده موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ آراء شده ۸۴ ورقه مفید تعداد شد)
 رئیس - عده حاضر در موقع اعلان رأی ۱۰۷ نفر
 با اکثریت ۸۴ رأی تصویب شد *
**۶۱ - تقدیم و تصویب لایحه اختیارات وزارت عدلیه
 برای تعیین تکالیف محصلین کلاس قضائی**
 رئیس - صبح که ما میخواستیم جلسه را منتهی کنیم
 آقای وزیر عدلیه مأمور بود که برای سه بظهر مانده بیایند
 آقای وزیر مالیه بندرها مسبق کردند که سه لایحه مجلس
 فوری دارند و گویا در همان حال هم بنده و ایشان مذاکره
 کردیم که ایشان تذکر بدهیم دیرتر بیایند حالا که دیر
 آمده اند و فرصت ادراک فرا کسیون هم فوت شده است
 آن دیر آمدن را منوط بگفته بنده میدانند و چون لایحه
 فوری است و مبل دارند که امروز طرح شود یا سابقه
 که لایحه دارد اگر میخواهد جریان بفرماید اجازه فرمائید
 که مطرح بشود (نمایندگان - صحیح است)
وزیر عدلیه (آقای صدر) یکی از ناسبیت وزارت
 عدلیه کلاس قضائی بوده است که جمعی از محصلین مدت
 دو سال آنجا تحصیل کرده اند و از چندی قبل که آنها
 وارد شدند و تحصیل کردند بده صد و هفتاد صد و
 هشتاد نفر امتحان دادند و قبول شده اند چون اختیاری
 که قبلا آقای وزیر عدلیه از مجلس گرفته بودند با قید
 وزیر فعلی عدلیه بوده که میتوانستند تا مدت ده روز بعد
 از انتشار و اعلان اسامی آنها رتبه بدهند و در مدت شش
 ماه هم شغل بآنها داده شود چون آن موقع گذشته است و
 اسامی ایشان هم منتشر شده است و موقع منقضی شده است

بنده استدعا میکنم که با قید دو فوریت این لایحه را آقایان
 تصویب فرمایند چون منتظر تکلیفند و عده شان از ولایت
 آمده اند و مخارج ندارند و دیگر عرض کنم بنده متناسب
 دانستم که در مدت یکسال اختیار باشد برای وزارت عدلیه
 که بانها شغل بدهد که ملاحظه اخلاق و احوال آنها را هم
 داشته باشد .

لایحه دولت :

ساحت محترم مجلس شورای ملی
 نظر باینکه در قانون پانزدهم خرداد ماه ۱۳۰۸ اجازه
 تعیین رتبه محصلین کلاس قضائی و ثبت اسناد فقط بوزیر
 عدلیه وقت داده شده و فعلا امتحانات نهائی دوره دوم کلاس
 قضائی خاتمه پیدا کرده و اسامی قبول شدگان کلاس مزبور
 در شماره ۱۱۰۵ مورخه ۲۲ - ۶ - ۱۳۱۲ مجله رسمی
 منتشر گردیده و صدور احکام رسمی فارغ التحصیلان کلاس
 قضائی از لحاظ قانون اشکال دارد لذا وزارت عدلیه ماده
 واحده قبل را پیشنهاد و تقاضای تصویب آنرا بقید دو
 فوریت مینماید .
 ماده واحده - وزارت عدلیه دارای کلیه اختیاراتی
 است که بموجب قانون تعیین رتبه محصلین کلاس قضائی و
 ثبت اسناد مصوب ۱۵ خرداد ماه ۱۳۰۸ بوزیر عدلیه
 وقت داده شده است .
 تبصره - مدت اختیاری که در ماده دوم قانون مزبور
 نسبت بتعیین رتبه فارغ التحصیلان کلاس قضائی داده شده
 استثناء در هذه السنه تا ۱۵ مهر ۱۳۱۲ تمدید و شش

بنده اسامی رأی دهندگان : آقایان - درویش - هدایت - ارکانی - دکتر لقمان - کازرونی - اعظم زنگ - مؤید قوامی
 نیکپور - میرزا یاس - محسن آقا مهدوی - انصار - افسر - ملک مدنی - فهیمی - دکتر ادهم - پور سرتیب - افغنی - طاهرخان
 احتشامزاده - محسن خان فراگزلو - طهرانچی - شیخ الاسلامی - حاج تقی آقاهایزاده - دکتر بهرامی - دکتر بیگی - لیقوانی - مدلل
 دکتر شیاه - سلطان شیخ الاسلامی - نوبخت - احمد - فرش - حمزه تاش - میرزائی - قاسمی - طباطبائی دیا - دکتر ابراهیم اعظم
 دکتر قزل ایغ - اقبال - محمد ضیائی - شریعت زاده - مصطفی - دابور - علوجی - بیات ماکو - معتمد سنگ - بختیار - مولوی
 میرزا طبیبخان وکیلی - دکتر سنگ - حبیبی - دکتر مالک زاده - صدیق بهانهای - محیط - هراتی - شرفی - دکتر شیخ - بهرانی
 - مهدی خراسانی - روحی - صدیقی - دکتر احتشام - سهرابخان ساکینیان - پناهی - پارسا - مژدهی - میرزا موسی خان مرآت -
 مفتی - مرآت افندیزی - امیدی - فروزی - تربیت - حسنعلی میرزا دولتشاهی - نواب یزدی - سید کاظم یزدی - قوام - دبستانی
 امامی - معتمد - خواجوی - انبار - جدیری - لاریجانی - هراز

ماه مذکور در قسمت اخیر ماده مزبوره یکسال تبدیل بشود
 رئیس - اجازه مینمایم که مطرح شود
وزیر عدلیه - چون مدتی که سابق بود گذشته است و
 در بیستم شهریور اعلان شد و انتشار پیدا کرد تا آخر شهریور
 تمام شد آن مدت و برای اینکه وقت باقی باشد این بود که
 استدعا کردم تا ۱۵ مهر ماه اجازه فرمائید که بتوان بآنها
 رتبه داد (صحیح است)

رئیس - فوریت مطرح است . مخالفی نیست . آقایان
 موافقین با فوریت قیام فرمایند .
 (اکثر نمایندگان برخاستند)
 رئیس - تصویب شد . فوریت قانی مطرح است .
 آقایان موافقین قیام فرمایند
 (اغلب قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد . ماده واحده مطرح است .
 آقایان رهنا و عراقی موافقت . آقای افسر .

افسر - بنظر بنده بهمان ادله که در موقع خودش در
 مجلس گفته شد و در مجلس اختیار بوزیر وقت داده شد
 حالا هم بوزیر فعلی اختیار داده شود نه بوزیر عدلیه
 مطلقا (دکتر طاهری - تمام میشود) آقا عقیده شخصی
 بنده است قبول هم نمیکند که باید بگویم بنده عقیده خودم
 را عرض میکنم که مطابق همان قانون بوزیر فعلی عدلیه
 اختیار داده شود .

وزیر عدلیه - عقیده خود بنده این است که همان
 وزارت عدلیه باشد چون وزارتی و اداری است

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - قسمتی را که بنده میخواستم عرض کنم در اجماع
 بعدت شش ماه و یکسال بود چون البته مدتش گذشته
 است و باید تجدید شود ولی اینکه فرمودند برای تجربه
 اخلاق آنها از طرفی هم باید فکر بشود که چقدر آنها باید
 معطل شوند يك محصلی رفته است تحصیل خودش را
 تمام کرده بالآخره کار خودش را تمام کرده و این يك
 سال برای دادن شغل است در چند مدت این شخص باید
 معطل شود ناشغلی باو رجوع شود و از طرفی تا یکسالی

شغلی رجوع نشود که اخلاق او محرز نمی شود بالآخره
 کار و عمل او دیده نمی شود چون فرمودند بدلیل اینکه
 اخلاق او سنجیده شود اخلاق در عدل سنجیده می شود نه
 در موفقی که دارای شغلی نیست وقتی که دارای شغلی
 نیست بنده تصور نمیکنم چیزی از او فهمیده شود جز اینکه
 يك عده عمل را بربط يك مدتی بیکار نگهدارند نتیجه
 ندارد .

وزیر عدلیه - بنده حضور آقایان عرض میکنم که این انتظار
 تنها از قضا نظر اخلاق نیست و شتر از قضا نظر احتیاج
 دولت و وزارتخانه است البته اشخاصی هم استفاده کرده اند
 و میکنند و اینکه این مدت استدعا شده البته وزارت عدلیه
 بقدر احتیاجات خودش از آنها استخدام خواهد کرد و
 شغل هم به آنها خواهد داد و اینکه بنده عرض کردم برای
 این بود که مجلس معطل نشود و بنظر خودم مطلب در روشن
 میدانستم مقصود این است که مجبور نباشد والا تمام را
 استخدام خواهد کرد هر کدام بهترند الا قدم فالاندم .
 جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایانیکه با ماده واحده و تبصره موافقت دارند
 قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

۷ - اقتراح شعب شش ساله

رئیس - اجازه مینمایم که شعب را هم اقتراح کنیم
 آنوقت جلسه را ختم کنیم (صحیح است) عده حاضر در
 مرکز ۱۲۱ هر شعبه بیست و نوبه شعبه اول یکصد و شش
 افزوده میشود .

(آقای کاشف اقتراح نموده شعب سه بزرگب ذیل همین شد)
 شعبه اول - آقایان : میرزا محمد خان وکیل - علوجی
 فتحعلی خان بختیار - دکتر سنگ - لاریجانی - سلطان
 شیخ الاسلامی - قاسمی - نواب یزدی - باستانی - شیخ الاسلامی
 کازرونیان - میرزا علیخان وکیلی - فهیمی - لیقوانی -
 هراز - مفتی -
 دشتی .

شعبه دوم - آقایان : شریعت زاده - آقا سید کاظم یزدی
 قوام - معتمد سنگ - مقدم - ارکانی - پناهی
 علوی - سیزواری - مژدهی - ایزدی - دکتر افغان -
 دابور - محسن خان قراکوزلو - هراز چربی - دکتر قزل ایغ

روس - قربانی - مسعودی خراسانی - جرجانی - نیکپور -
 شعبه سوم - آقاییان: مؤید قوامی - فروزی - دادگر -
 اعظم زنگنه - مرآت استقبالی - همد - هدایت - بهبهانی
 اعتبار - دکتر شیخ - دکتر مرامی - امیر حسین خان بختیاری
 لویخت - مؤید احمدی - اورنگ - بیات ماکو
 میرزا موسی خان مرآت - طائش خان - اقبال - مخبر فرهمند
 شعبه چهارم - آقاییان: ارباب کیخسرو شاهرخ
 محمد ضیائی - بنکدار - افخمی - دکتر ضیاء - حمزه تاش
 حبیبی - صدر جهانشاهی - حاج محمد رضا بهبهانی -
 چندری - دبستانی - رهنما - حاج میرزا حبیب الله ابن
 حسنعل میرزا دولتشاهی - دکتر ادهم - دکتر امیراعلم
 احتشام زاده - محیط - تربیت
 شعبه پنجم - آقاییان: منصف - کاشف - ملک مدنی
 دکتر ملک زاده - کازرونی - حاج غلامحسین ملک -

رهبری - طهرانی - حاج تقی آقا وهاب زاده - بهراب
 خان ساکینیان - حاج میرزا احسن خان قاطمی - آقا رضا هدوی
 ارشد - افسر - شیرازی - فتوحی - پارسا - دهستانی
 امامی - میرزا یانس
 شعبه ششم - آقاییان: حاج میرزا حسن خان استقبالی
 پور سرتیپ - افشار - عراقی - میرزائی - حبشبدی -
 ملک زاده آمل - دبیر سهرابی - مولوی - محمدن آقامهدوی
 طباطبائی دیبا - دکتر سمیعی - کفائی - اسدی - بیات
 سفاری - فرشی - شاهرودی - دکتر احتشام - آصف
 بشعبه اول اضافه میشود: آقای طهرانی
 (۸ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه)
 رئیس - اجازه میفرماید جلسه را ختم کنیم (صحیح است)
 جلسه آینده یکشنبه نهم مهر سه ساعت قبل از ظهر
 دستور توابع موجوده
 (مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت پانصد هزار ریال قرضه به اداره راه آهن و کشتی رانی آذربایجان
 ماده واحده - وزارت مالیه اجازه داده می شود که مبلغ پانصد هزار ریال از محل صرفه چولی بودجه کل مملکتی
 ۱۳۱۲ بطور قرض برای احتیاجات اداره راه آهن و کشتی رانی آذربایجان پردازد که بعداً اداره مزبوره مبلغ مذکور
 را تا آخر سال ۱۳۱۳ از عایدات خودش پس بدهد. فرعی که باین قیل وجوه عمومی تعلق میگیرد از طرف اداره
 راه آهن و کشتی رانی بهایه پرداخته خواهد شد.
 این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوم مهرماه یکهزار و سیصد و دوازده شمس بنصوب مجلس
 شورای ملی رسید
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استقراض برای ساختمان عمارت جدید بانک ملی و اجازه فروش آن بانک مزبور
 ماده اول - وزارت مالیه مجاز است تا حدود مبلغ سه میلیون و هشتصد هزار ریال برای مدت پنجسال بافیع سه صد
 صد از بانک ملی استقراض و مخارج عمارت جدید بانک ملی را مطابق تقصه که قبلاً با نظارت نمایندگان دولت تهیه
 شده از وجه استقراضی بپردازد
 ماده دوم - دولت مجاز است عمارت جدید را چنانچه از اتمام وجه قبل از آن بانک ملی به قیمتی که
 اصلاً و فرعاً تمام می شود بفروشد و قراری برای استهلاك این قیمت از عایدات بانک بدهد
 ماده سوم - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است
 این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه دوم مهرماه یکهزار و سیصد و دوازده شمس بنصوب مجلس
 شورای ملی رسید
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به تجارت اجناس دخانیه و بودجه ششماهه ثانی مؤسسه دخانیات در سال ۱۳۱۲
 ماده واحده - ۱ - دولت مجاز است تا آخر سال ۱۳۱۲ از اخذ حقوق مقرر در قانون ۱۹ آبان ۱۳۱۱ تجارت توتون
 سیگار و تهیه سیگار را در حدود مقررات مربوطه به تجارت واگذار نماید
 ۲ - تعقیب مرتکبین قاچاق اجناس دخانیه و وصول جرائم مقرر در مواد ۵ - ۶ - ۷ و ۹ قانون اصلاح
 قانون انحصار دولتی تریاک مصوب ۴ مرداد ۱۳۱۱ خواهد بود
 ۳ - وزارت مالیه مجاز است بودجه ششماهه هذمه مؤسسه دخانیات را در حدود مبلغ یک میلیون و هشتصد و
 پنجاه هزار ریال (۱۸۵۰۰۰۰ ریال) از اعتبار صرفه جوئیهای بودجه ۱۳۱۲ وزارت مالیه و بودجه ششماهه اول انحصار
 دخانیات و ذخیره موجود آن تأمین و بر طبق بودجه تفصیلی که بنصوب کسبسیون بودجه خواهد رسید پرداخت نماید
 این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوم مهرماه یکهزار و سیصد و دوازده شمس بنصوب مجلس
 شورای ملی رسید
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجح بمحصلین کلاس قضائی و ثبت اسناد

ماده واحد - وزارت عدلیه دارای کلیه اختیاراتی است که بموجب قانون تعیین رتبه بمحصلین کلاس قضائی و ثبت اسناد مصوب ۱۱ خردادماه ۱۳۰۸ بوزیر عدلیه وقت داده شده است

تبصره - مدت اختیاری که در ماده دوم قانون مزبور نسبت به تعیین رتبه فارغ التحصیلانهای کلاس قضائی داده شده استثناء در هفدهم السنه تا ۱۵ مهر ۱۳۱۲ تمدید و شش ماه مذکور در قسمت اخیر ماده مزبور یک سال تبدیل میشود

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوم بهرام یکهزار و سیصد و دوازده شمسی بمجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر